

جاسوسی از جناح استبداد به نفع مشروطه خواهان

۳۰ فروردین ۱۴۰۰ ساعت ۱۷:۴۵

قوام مشروطه خواهان را پیشاپیش از تصمیمات عین الدوله که به استبداد شهره بود آگاه می ساخت و گاه نزد صدراعظم برایشان به شفاعت بر می خاست تا از تقصیرشان بگذرد.

احمد قوام در زمانه **مشروطه** فرد فعالی بود. مردی که فرمان مشروطه به قلم او نگاشته شده است. آنگونه که از آثار و خاطرات این دوره نمایان است، او در زمانه ای که تقابل استبداد و مشروطیت شدید شده بود، نقش مهمی در پیروزی مشروطه خواهان داشت. البته نقش او به دلیل اینکه مقام مهمی در این زمینه داشته و یا رهبری قیام را به دوش بکشد دارای اهمیت نبود؛ بلکه نقشش ناشی از جاسوسی از جناح استبداد به نفع جناح مشروطه خواه بوده است! او اخباری را که زمان صدارت عین الدوله و بیماری شاه می گذشت، به گوش مشروطه خواهان می رساند:

«قوام که در پی سقوط امین الدوله از کار برکنار شده و همراه محسن خان امین الدوله و همسرش به سفر فرنگ رفته بود، چندی بعد در پی صدارت عین الدوله به تهران فراخوانده شد تا به عنوان منشی مخصوص صدراعظم مشغول کار شود. چنین به نظر می رسد که از همین جان با مشروطه خواهان در ارتباط بود. ملک زاده می نویسد: قوام السلطنه که در آن زمان وزیر حضور لقب داشت و منشی مخصوص عین الدوله بود و با آزادی خواهان و با رهبران نهضت سر و سری داشت، آنها را محرمانه از اوضاع دربار و نیات عین الدوله آگاه می ساخت.»

بدین ترتیب قوام مشروطه خواهان را «پیشاپیش از تصمیمات عین الدوله که به استبداد شهره بود» آگاه می ساخت «و گاه نزد صدراعظم برایشان به شفاعت بر می خاست تا از تقصیرشان بگذرد.»

منبع: حمید شوکت، در تیر رس حادثه، تهران، نشر اختران، ۱۳۸۷، چاپ سوم، ص ۴۸

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۸۲۹۷/خواهان-مشروطه-نفع-استبداد-جناح-جاسوسی>